

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

9

Fylke: Nord-Trøndelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Egge

Emne:

Lauving

Bygdelag:

Oppskr. av:

Sverre Aune

Gard:

(adresse): Sneve pr. Steinbjør

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *noha eja røynsle*B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
det meste fortalt av Aune Sneve, Egge 73 år.

SVAR

Lauving er det no stutt med. Det var vanleg å ta litt lauv fram til 1890, etter den tid kom det av bruk og var, med eit og anna innatak, jamt stutt etter 1900. Å rispe lauv — „å røppå lauv“, heiter det her, vart gjort straks etter slåttonna. Altså sist i juli og først i august. Det var og på denne tida dei tok bjørner. Vår dei „røppå“ lauv var det mest herre av selje (selli) eller rispa dei lauv av raun (rogn), men da sa dei at dei „kangla lauv“.

Før i tida var lauvinga årwiss. Dei gangane det har vorte teki lauv i seinare tid, var når det vart innvanleg lite lauv. Og det er berre på småbruk det har hendt seg dei har teki lauv i notida.

Vår dei tok lauv med å laga bjørner, bruke dei sigd til å skjera med kvistane med. Disse lauvingdane var laga av ljåbrott. Bygdamedane laga og restkilte lauvingdes. Lauvet vart alltid teki av rotlaste tre.

2

Når dei kjerwa tok dei lauv av or,
ljørk og asp. Låuuet vart brukt som
for til saune og geitene.

Låuuet dei "rjppå" vart heimsbar i
rekker og lagt utover låubrua til tork.
Det skulle ikkje kom regn på det.
Kjernene vart sett på staur likeins
som ein gjer med kornbanda, og det
sto på staur til det vart tørt.

Kjernene vart gjernast lagt oppå
lågjet i låa, eller "lemmen", som vi seier.

Dette å ta lauv var kvinnefolk arbeid.

Kjernene vart sett på staur attmed trisa
og når det var tørt vart det bori inn
i låa. Det vart som sagt ikkje teki
serleg mykje lauv, ikkje fall så lange
gamle folk no kan minnst. Og låuuet
vart ikkje rekna som naudfor, men
som attåttor, som ein slags delikatess
om ein så kan seia.

Da eg var i 10-12-årsalder (1912-14) var
det ei tid brukely å "rjppå" lauv av
or, som vart brukt til grisefor. Det var
vi yngre som hadde dette arbeidet.

Vi hadde låuuet i rekker og bar det
heim. Dette låuuet vart ikkje torka, men
brukt med det same. Ykje rettore emne
eg høyrar var det omkring st. Hans vi
da tok låuuet.

Året 1933 var det dårleg forår her.

Da var det på eit småbruk dei kjerwa
voka lauv. Likeins var det eit år
under neste verdenskrigen. Dette låuuet
vart brukt til sauefor.

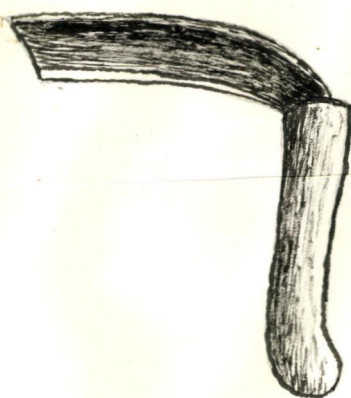
Dette med rams lævning at sigarane drag
til ein lævting og raska læv i felles-
skap, har ikkje vori brukt her.

Keller ikkje har det vori brukely å
raka ramsar læv på bakken.

Min farfar brukte ta lævstjerner av
asp, og desse stjerner sette han med
vass tjenna der dei hadde drikkvatnet
til bestane. Stjerner ata med vatnet
til dei sette smak på det.

2729

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Lævsigd som vart
brukt når dei tok lævstjerner.

2729

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING